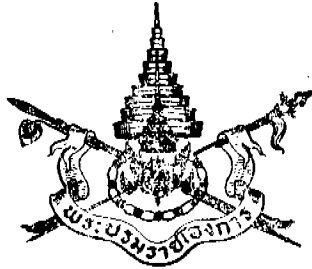

ฉบับพิเศษ หน้า ๑

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๗ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ มกราคม ๒๕๐๓

พระราชกฤษฎีกา
จัดตั้งองค์การเชอเพลิง
พ.ศ. ๒๕๐๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๓

เป็นปีที่ ๑๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า
โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งองค์การเชอเพลิง

ฉบับพิเศษ หน้า ๒

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๗ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ มกราคม ๒๕๐๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล พ.ศ. ๒๔๕๖ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การเชอเพลิง พ.ศ. ๒๕๐๓”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชกฤษฎีกานี้

“พนักงาน” หมายความว่า ผู้ที่ทำงานสังกัดอยู่ในองค์การเชอเพลิงทุกตำแหน่ง นอกจากผู้อำนวยการ

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการองค์การเชอเพลิง

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการองค์การเชอเพลิง

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการขององค์การเชอเพลิง

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๔ ให้จัดตั้งองค์การขึ้นของค์การหนึ่งเรียกว่า “องค์การเชอเพลิง” เรียกโดยย่อว่า “อชพ.”

ฉบับพิเศษ หน้า ๓

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๗ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ มกราคม ๒๕๐๓

มาตรา ๕ อชพ. มีสำนักงานแห่งใหญ่อยู่ในจังหวัด
พระนคร และจะตั้งสำนักงานสาขาขึ้นที่ใดก็ได้

การตั้งสำนักงานสาขานั้นนอกราชอาณาจักร จะกระทำได้
เมื่อได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรี

มาตรา ๖ อชพ. มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) อำนวยบริการแก่รัฐและประชาชนเพื่อให้มีและใช้
ขงนามันเชื้อเพลิง และผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม เพื่อประโยชน์
ในการเศรษฐกิจของชาติ และช่วยเหลือในการครองชีพของ
ประชาชน

(๒) ประกอบการค้าและธุรกิจที่จำเป็นหรือเป็นอุปกรณ
แก่วัตถุประสงค์ใน (๑)

มาตรา ๗ เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวใน
มาตรา ๖ ให้ อชพ. มีอำนาจ

(๑) ถูกรวมสิทธิ์ ครอบครองที่ดินและทรัพย์สินอื่น ๆ
มีทรัพย์สินต่าง ๆ สร้าง ช้อ ข่าย เช่า ให้เช่า ให้เช่าช้อ ยืม
ให้ยืม จัดหา จำหน่าย แลกเปลี่ยน โอน และรับโอนด้วย
ประการใด ๆ ซ่งที่ดิน ทรัพย์สินอื่น ๆ หรือสิทธิทั้งภายใน
และภายนอกราชอาณาจักร

เล่ม ๑๗ ตอนที่ ๗ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ มกราคม ๒๕๐๓

(๒) ทำการค้า วัสดุอุปกรณ์เกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิง และผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม และให้บริการต่างๆ

(๓) กู้ยืมเงิน ถ้าเป็นจำนวนเงินเกินกว่าคราวละห้าล้านบาท ต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีก่อน

(๔) ตั้งและรับเป็นสาขา ตัวแทน ตัวแทนค้าต่างหรือนายหน้า ในกิจการต่างๆ ของเอกชนหรือนิติบุคคลใดๆ ทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของ อชพ.

(๕) ร่วมการงานหรือสมทบกับบุคคลอื่น เพื่อประโยชน์แห่งกิจการของ อชพ. รวมทั้งการเข้าเป็นหุ้นส่วนหรือถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือนิติบุคคลใดๆ แต่ต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีก่อน

(๖) ส่งเสริมและฝึกฝนให้คนไทยทำการค้ารวมทั้งช่วยเหลือและส่งเสริมพ่อค้าไทยในด้านน้ำมันเชื้อเพลิงและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม

(๗) กระทำกิจการอื่นใดที่เกี่ยวกับกิจการค้าน้ำมันเชื้อเพลิงและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมหรือที่ต่อเนื่องหรือใกล้เคียงกัน

มาตรา ๘ ให้กระทรวงกลาโหมโอนบรรดาทรัพย์สิน สิทธิทรัพย์สิน สหสิทธิ ความรับผิดชอบ และธุรกิจอันเกิดขึ้นจากการดำเนิน

ฉบับพิเศษ หน้า ๕

เล่ม ๓๗ ตอนที่ ๗ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ มกราคม ๒๕๐๓

กิจการขององค์การเชื้อเพลิง ซึ่งสังกัดอยู่ในกรมการพลังงาน
ทหาร สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ตลอดจนพนักงาน
ขององค์การดังกล่าวอันมีอยู่ก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้
บังคับนั้น ให้แก่ อชพ. ซึ่งตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกานี้ดำเนิน
กิจการต่อไป

ระเบียบการหรือข้อบังคับใด ที่องค์การเชื้อเพลิงซึ่งสังกัด
อยู่ในกรมการพลังงานทหารได้ใช้อยู่ก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกา
นี้ใช้บังคับ ให้ อชพ. ซึ่งตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกานี้ คงใช้
เป็นข้อบังคับของ อชพ. ต่อไป เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบ
หรือข้อบังคับของ อชพ. ซึ่งหากจะมีขึ้น

มาตรา ๕ ให้กำหนดทุนขององค์การเชื้อเพลิงเป็นจำนวน
เงินสองร้อยล้านบาทโดยรัฐบาลจ่ายเป็นทุนประเดิมห้าสิบล้าน
บาท และจ่ายเพิ่มเติมเป็นคราวๆ ตามจำนวนที่รัฐบาลพิจารณา
เห็นสมควร

มาตรา ๑๐ เงินสำรองของ อชพ. ให้ประกอบด้วยเงิน
สำรองธรรมดา เงินสำรองชำระเงินกู้ และเงินสำรองอื่นๆ
เพื่อความประสงค์แต่ละอย่างโดยเฉพะตามแต่คณะกรรมการ
จะเห็นสมควร

ฉบับพิเศษ หน้า ๖

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๗ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ มกราคม ๒๕๐๓

มาตรา ๑๑ รายได้ที่ อชพ. ได้รับจากการดำเนินกิจการในระหว่างปี ให้นำไปใช้สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เพื่อกิจการของ อชพ. ได้

มาตรา ๑๒ รายได้ในปีหนึ่ง ๆ เมื่อได้หักราคาต้นทุนของสินค้าที่จำหน่าย หักค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๑ และหักค่าภาระต่าง ๆ ที่เหมาะสมออกแล้ว เหลือเป็นกำไรสุทธิประจำปีเท่าใด อาจจัดสรรไว้เป็นเงินสำรองตามมาตรา ๑๐ เงินต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๑ และเงินลงทุนซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว เหลือเท่าใดให้นำส่งเป็นรายได้ของรัฐ

ถ้ารายได้มีจำนวนไม่พอสำหรับกรณีดังกล่าว นอกจากเงินสำรองที่ระบุไว้ในมาตรา ๑๐ และ อชพ. ไม่สามารถหาเงินจากทางอื่นได้ รัฐบาลพึงพิจารณาจ่ายเงินให้ อชพ. เท่าจำนวนที่จำเป็น

มาตรา ๑๓ รัฐมนตรีหรือผู้ที่รัฐมนตรีมอบหมาย มีอำนาจและหน้าที่ควบคุมโดยทั่วไปซึ่งกิจการของ อชพ. และเพื่อประโยชน์ในการนี้ รัฐมนตรีหรือผู้ที่รัฐมนตรีมอบหมาย มีอำนาจเรียกประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ ผู้อำนวยการ พนักงาน หรือ บุคคลใด ๆ ใน อชพ. มาชี้แจงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นหรือให้ทำรายงานเสนอได้

ฉบับพิเศษ หน้า ๗

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๗ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ มกราคม ๒๕๐๓

มาตรา ๑๔ ให้มีคณะกรรมการบริหารกิจการของ อชพ. คณะหนึ่ง ประกอบด้วยประธานกรรมการ รองประธาน กรรมการ ผู้อำนวยการซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และ กรรมการอื่นอีกจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนแต่ไม่เกินสิบเอ็ด คน ซึ่งในกรรมการอื่นให้มีผู้แทนสำนักงบประมาณเป็น กรรมการร่วมด้วยหนึ่งคน

คณะรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งประธานกรรมการ รองประธาน กรรมการ และกรรมการอื่น รวมทั้งผู้แทนสำนักงบประมาณ หนึ่งคน และจะแต่งตั้งและถอดถอนที่ปรึกษาคณะกรรมการ ก็ได้ตามแต่จะเห็นสมควร

มาตรา ๑๕ ผู้มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ ต้อง ห้ามมิให้แต่งตั้งเป็นประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการ ผู้อำนวยการ คือ

(๑) มีส่วนได้เสียในสัญญา กับ อชพ. หรือในกิจการ ที่จะกระทำให้แก่ อชพ. ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อม เว้นแต่จะเป็นเพียงหุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิดชอบ ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือผู้ถือหุ้นของบริษัทจำกัดที่กระทำกร อันมีส่วนได้เสียเท่านั้น

ฉบับพิเศษ หน้า ๘

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๗ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ มกราคม ๒๕๐๓

(๒) เป็นพนักงาน

(๓) เป็นบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทย

มาตรา ๑๖ ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการนอกจากกรรมการโดยตำแหน่งย่อมพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ดาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก

(๔) ตกเป็นบุคคลต้องห้ามตามมาตรา ๑๕

มาตรา ๑๗ ให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้กำหนดเงินผลประโยชน์ตอบแทนของประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการ

ให้ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการผู้อำนวยการ และพนักงาน ได้รับเงินบำเหน็จและเงินรางวัลตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๘ ให้คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของ อชพ. และให้มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้ด้วย คือ

(๑) ดำเนินกิจการตามความในมาตรา ๖ และมาตรา ๗

(๒) วางข้อบังคับต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารงาน

ฉบับพิเศษ หน้า ๘

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๗ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ มกราคม ๒๕๐๓

(๓) วางข้อบังคับว่าด้วยการบรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน เลื่อนขั้นเงินเดือน ลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน และระเบียบ วินัยของพนักงาน ตลอดจนกำหนดอัตราตำแหน่งอัตราเงิน เดือน ค่าจ้าง และเงินอื่น ๆ ของพนักงาน

(๔) กำหนดเงินเดือนผู้อำนวยการด้วยความเห็นชอบ ของรัฐมนตรี

(๕) กำหนดอัตราดอกเบี้ย ค่าภาระ ค่าบริการ และค่า ดำเนินธุรกิจต่าง ๆ

(๖) กำหนดอัตราและดอกเบี้ยเงินสะสมของผู้อำนวยการ พนักงาน และวางระเบียบการจ่ายคืนเงินสะสม

อำนาจและหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ใน (๑) (๓) (๕) และ (๖) นั้น ถ้าคณะกรรมการเห็นสมควร จะมอบหมายให้ ผู้อำนวยการดำเนินการก็ได้

ข้อบังคับว่าด้วยการปฏิบัติงานที่คณะกรรมการวางขึ้นนั้น ถ้ามีข้อจำกัดอำนาจผู้อำนวยการในการทำนิติกรรมไว้ประการใด ให้รัฐมนตรีประกาศข้อบังคับที่มีข้อความเช่นว่านั้นในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๘ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนผู้อำนวยการด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๗ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ มกราคม ๒๕๐๓

มาตรา ๒๐ ให้ผู้อำนวยการมีอำนาจและหน้าที่จัดสรร และดำเนินกิจการของ อชพ. ให้เป็นไปตามนโยบายและ ข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด และมีอำนาจบังคับบัญชา พนักงานทุกตำแหน่ง

ผู้อำนวยการต้องรับผิดชอบต่อคณะกรรมการในการจัด การและดำเนินกิจการของ อชพ.

มาตรา ๒๑ ในกิจการเกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้ อำนาจการเป็นตัวแทนของ อชพ. และเพื่อการนี้ผู้อำนวยการ อาจมอบให้บุคคลใด ๆ ปฏิบัติกิจการบางอย่างแทนด้วยความ เห็นชอบของคณะกรรมการก็ได้

มาตรา ๒๒ ผู้อำนวยการมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้ ด้วย คือ

(๑) บรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน เลื่อนขั้นเงินเดือน ตัดเงิน เดือด หรือลดขั้นเงินเดือน ตลอดจนลงโทษทางวินัยแก่ พนักงาน ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามระเบียบหรือข้อบังคับของ อชพ. แต่ถ้าพนักงานนั้นเป็นพนักงานชั้นที่ปรึกษา ผู้อำนวยการกอง ผู้เชี่ยวชาญ หัวหน้ากอง หรือพนักงานชั้นที่เทียบเท่าพนักงาน ดังกล่าวนั้นบรรดาที่ชนตรงต่อผู้อำนวยการต้องได้รับความเห็น ชอบจากคณะกรรมการก่อน

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๗ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ มกราคม ๒๕๐๓

(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจการของ อชพ. โดยไม่แย้งหรือขัดต่อนโยบายและข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนดไว้

(๓) กำหนดเครื่องแต่งกายและวางระเบียบว่าด้วยการแต่งกายของพนักงานให้เป็นระเบียบและเหมาะสม และเมื่อได้รับการเห็นชอบจากคณะกรรมการแล้ว ให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๒๓ เมื่อผู้อำนวยการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ให้ผู้อำนวยการแต่งตั้งพนักงานผู้หนึ่งเป็นผู้รักษาการแทน ถ้ามิได้แต่งตั้งหรือไม่อาจแต่งตั้งได้ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งผู้รักษาการแทน

ให้ผู้รักษาการแทนผู้อำนวยการ มีอำนาจและหน้าที่อย่างเดียวกับผู้อำนวยการ เว้นแต่อำนาจและหน้าที่ของผู้อำนวยการในฐานะกรรมการของ อชพ. และต้องปฏิบัติกิจการให้อยู่ภายในแผนงานที่ผู้อำนวยการกำหนดไว้

มาตรา ๒๔ ให้ อชพ. เปิดบัญชีเงินฝากไว้กับกระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน และธนาคารอื่น ตามระเบียบของคณะกรรมการซึ่งได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

เล่ม ๑๑ ตอนที่ ๑ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ มกราคม ๒๕๐๓

มาตรา ๒๕ ให้ อชพ. วางและถือไว้ซึ่งระบบการบัญชีอันถูกต้อง แยกตามประเภทงานส่วนที่สำคัญ มีการสอบบัญชีภายในเป็นประจำ และมีสมุดบัญชีลงรายการ

(๑) การรับและจ่ายเงิน

(๒) สินทรัพย์และหนี้สิน

ซึ่งแสดงการงานที่เป็นอยู่ตามจริงและตามที่ควร ตามประเภทงานพร้อมด้วยข้อความอันเป็นเหตุที่มาของรายการนั้น ๆ

มาตรา ๒๖ ทุกรัฐให้สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นผู้สอบและตรวจบัญชีและการเงินของ อชพ.

มาตรา ๒๗ ผู้สอบและตรวจบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ของ อชพ. และเพื่อการนี้ให้มีอำนาจสอบถามประธานกรรมการ กรรมการผู้อำนวยการ พนักงาน ตัวแทน และบุคคลใด ๆ ใน อชพ. ได้

มาตรา ๒๘ ผู้สอบและตรวจบัญชีต้องทำรายงานผลการสอบและตรวจบัญชีเสนอคณะกรรมการ ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับจากวันสิ้นบัญชีของ อชพ.

มาตรา ๒๙ ให้ผู้อำนวยการจัดทำรายงานประจำปีของปีที่สิ้นไปนั้นเสนอคณะกรรมการ แสดงงบดุล บัญชีทำการ บัญชี-

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๓

เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๗ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ มกราคม ๒๕๐๓

กำไรและขาดทุน ซึ่งผู้สอบและตรวจบัญชีรับรองว่าถูกต้อง
แล้วภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวัน นับจากวันสิ้นปีบัญชีของ อชพ.

มาตรา ๓๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมรักษาการ
ตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ส. ธนะรัชต์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:— เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกานี้ คือ

โดยทองคำการเชื่อเพลิงซึ่งตั้งกักอยู่ในกรมการพลังงานทหาร สำนักงาน
ปลัดกระทรวงกลาโหม ดำเนินการเพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจและ
ช่วยเหลือในการครองชีพของประชาชน แต่ยังมีได้ยกรฐานะองค์การขึ้น
เป็นนิติบุคคล สมควรที่จะได้ตราพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การเชื่อ-
เพลิงขึ้น